

Editorial

Af Kai Kristensen

Året 2006 blev året, hvor Edmund S. Phelps modtog Nobelprisen i økonomi. Phelps er makroøkonom, og det er da også hans makroøkonomiske bidrag, der fremhæves i forbindelse med Nobelprisen. De fleste erhvervsøkonomer kender nok Phelps' Golden Rule savings rate, men man undrer sig måske alligevel over, hvad der får en erhvervsøkonomisk redaktør til at fokusere på netop ham i et nummer af tidskriftet, som primært handler om ledelse og performance.

Forklaringen er for det første et ønske om at signalere, at afstanden mellem makroøkonomi og erhvervsøkonomi langt fra er så stor, som mange erhvervsøkonomer forestiller sig, og for det andet, at netop Phelps i de seneste år har beskæftiget sig med økonomiske problemstillinger, som i høj grad trækker spor over til begrebet ledelse og specielt god ledelse. I en nyere analyse offentliggjort i papiret "Economic Culture and Economic Performance: What Light is Shed on the Continent's Problem?" (2006) konkluderer Phelps:

The most basic point to carry away, obviously, is that the empirical results lend support to the Enlightenment theme that a nation's culture ultimately makes a difference for the nation's economic performance in all its aspects – activity as well as productivity. (Testing for the effects of elements of the culture directly on dynamism and also on reported job satisfaction are possible future steps in this line of research.)

Thus a country's initiation of a program to reform the institutional machinery with the aim of achieving a major improvement of economic performance – though a much-needed step – would, if undertaken alone, very likely succeed only to a degree and thus cause considerable disappointment. A transformation of the eco-

nomny to one of dynamism, thus the teamwork to implement it and to adapt well to it, can be obtained only if the economic culture and possibly other "background conditions" are conducive, not just the institutional machinery.

Med begreber som "economic culture", "job satisfaction", "dynamism" og "economic performance" kommer vi meget tæt på de begreber, som moderne ledelse består af, og det er derfor nærliggende at konkludere, at den økonomiske udvikling ikke blot i vore virksomheder, men også i samfundet generelt er stærkt afhængig af vor evne til at udvikle gode ledere og gode ledelsesmiljøer.

God ledelse er netop det, den første af vore artikler behandler. *Tor Eriksson* og *Valdemar Smith* fra Handelshøjskolen, Aarhus Universitet præsenterer resultater fra en undersøgelse af 1100 danske virksomheder. Artiklen omhandler sammenhængen mellem god ledelse og virksomhedernes bundlinie. Analysen viser, at de ledelsestiltag, der kvantitativt set har mest betydende indflydelse på virksomhedernes performance er bl.a. lederudvikling og –uddannelse. Ledelsesformer baseret på dialog, holdninger og værdier spiller også en central positiv rolle. Resultaterne dokumenterer, at der skal lægges vægt på at sætte personalet i centrum, samt at der er behov for en gennemtænkt ledelse af de menneskelige ressourcer i virksomheden.

Den anden artikel sætter også fokus på ledelse og ledelsesmodeller. *Kai Kristensen*, *Jacob Eskildsen* og *Hans J. Juhl* fra Handelshøjskolen, Aarhus Universitet belyser gennem en empirisk undersøgelse anvendelsen af ledelsesmodeller i Danmark. Artiklen fokuserer på en sammenligning mellem virksomheder, der anvender en given ledelsesmodel, og de virksomheder der ikke gør. I den empiriske del

indledes med en beskrivelse af udviklingen i anvendelsen af ledelsesmodeller i den private sektor i Danmark. Denne beskrivelse fokuserer på den overordnede udvikling i anvendelse samt eventuelle forskelle med hensyn til branche og virksomhedsstørrelse. Desuden omhandler artiklen konsekvenserne af en række øvrige virksomhedskarakteristika. Artiklen antyder til slut hvilken effekt, det har at anvende en ledelsesmodel ved at vise forskelle i selvråporterede resultater mellem virksomheder, der henholdsvis anvender/ikke anvender en given ledelsesmodel.

I den tredje artikel vender *Steen Nielsen* og *Morten Jakobsen* fra Handelshøjskolen, Aarhus Universitet blikket mod den danske anvendelse af et kendt ledelsesværktøj, nemlig Activity-Based Costing. Baseret på en undersøgelse af 90 mellemstore og større danske fremstillingsvirksomheder præsenteres en model, som giver en helhedsforståelse af, hvilke rationelle anvendelsesmotiver, der indgår i overvejelserne om implementeringen og anvendelsen af ABC. Der er ikke tvivl om, at kendskabet til ABC er højt i Danmark, og at mange virksomheder i øjeblikket vurderer, hvorvidt ABC kunne være et relevant styringsværktøj. Undersøgelsen tager derfor udgangspunkt i at skabe en større gennemsigtighed på området, set i forhold til det fremtidige potentiale og de muligheder en implementering af ABC forventes at kunne få for danske virksomheder.

I den sidste artikel behandler *Peter Holdt Christensen* fra Handelshøjskolen i København emnet videndeling. Videndeling foregår mellem sociale væsener, og er derfor præget af, hvordan disse sociale væsener betragter hinanden. Et første skridt på vejen mod bedre videndeling er at blive opmærksom på, at den væsentligste motivation til at dele viden er at føle et vist sam-

hørighedsforhold til andre, og især det kollektive samhørighedsforhold er udbredt, men det bliver ofte ignoreret i virksomhedens institutionaliserede arbejde med videndeling.

God læselyst!

Afslutningsvis ønsker redaktionen at takke følgende reviewere for værdifuld assistance i løbet af 2006:

Andersen, Torben Juul, CBS

Buhk, Per N., ASB

Christensen, Michael, ASB

Christoffersen, Henrik, AFK

Damgaard, Torben, SDU

Drejler, Anders, ASB

Døjbak, Dorte, SDU

Elkjær-Larsen, Jens Kristian, CBS

Foss, Hanne, KU

Foss, Nikolaj Juul, CBS

Hartmann, Stig, CBS

Hedaa, Laurids, CBS

Junghagen, Sven, CBS

Kjøller, Klaus, KU

Knudsen, Thorbjørn, SDU

Mønsted, Mette, CBS

Neergaard, Helle, ASB

Nielsen, Niels Chr., CBS

Pedersen, Torben, CBS

Schøtt, Thomas, CBS

Smith, Nina, ASB

Strandskov, Jesper, ASB

Sundbo, John, RUC

Søderberg, Anne-Marie, CBS

Søndergaard, Michael, ASB

Tanggaard, Carsten, ASB

Thomsen, Steen, CBS

Østergaard, Per, SDU